יום **א**', **י"א** ב**חשון** תשס"ב (**28** באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

היום, **<u>י"א בחשון</u>** – **יום פטירתה של רחל אמנו**:
(יט) ותמת רחל ותיקבר בדרך אפרתה, הִוא בית לחם. ויצב יעקב מצבה על קברתה הִוא מצבת קברת רחל עד היום. [בראשית ל"ה 20-19]
"כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בְּכי תַמרורים רחל מבַכה על בניָה מֵאנָה להִנחֵם על בניָה כי איננו. כה אמר ה' מְנָעי קולֵך מבכי ועינייך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם ה', ושָבו מארץ אויב. ויש תקוה לאחריתֵך נאם ה' ושָבו בנים לגבולָם."[ירמיה ל"א 16-14]
מתוך שרחל מבכה על בניה, היא חיה וכואבת, אין היא מתה. מתוך שהיא מבכה על בניה ומאנה להינחם, היא עדיין קיימת. להינחם – פירושו: להשלים עם האובדן. גם על יעקב אבינו נאמר: "וימאן להתנחם" [בראשית ל"ז 35] על יוסף לאחר שנעלם. הרי "גזרה על המת שייישכח מן הלב".[פסחים נ"ד:] אי אפשר לשאת כל הזמן את זכרון המת. לכן, יעקב מאן להינחם, כי יוסף לא מת. **אנו חיים עם החיים**, "דבקים בה' אלוקים חיים" [דברים ד' 4]. גם רחל מאנה להינחם, כי **עם ישראל לא מת**. מתוך כך: "יש שכר לפעולתך." לכל הפעולה של רחל, לכל המהלך הארוך שלה, יש שכר: "ושבו בנים לגבולם."
על עם ישראל עברו צרות רבות כל כך, והן לא הצליחו לשבור אותו. אנו בני רחל, אותנו לא שוברים. איננו רק כמלך בשעת שלום המולך בגבורה, בהוד ובהדר. אנו גם מלך בשעת מלחמה, בסיבוכים, אנו גם מלך שבוי. כשם שרחל לא נשברה בחייה, למרות שהיו לה הצרות היותר גדולות שיכולות להופיע בחיי הפרט, גם אנו לא נשברים , אנו – בניה – מחזיקים מעמד בכל מצב. דבר לא מכַלה אותנו, כי אנו בני רחל.
קשה לתאר מצב של הגליית עַם מארצו, כמו שקרה לעַמֵנו פעמיים. זו תחושה איומה של סוף, של חידלון, חיסול המדינה, אולי, ר"ל, גם חיסול העם, ורחל עומדת על אם הדרך. וכח זה של רחל, הכח האלוקי הזה, הוא המעמיד את האומה כולה בעת צרה.
על קבר רחל, אומרים חז"ל, יש שתים-עשרה אבנים – כנגד 12 שבטי ישראל – כי רחל היא אִמנו, אם כולנו. [מדרש לקח טוב בראשית ל"ה 20]
אמנם עם ישראל למוד בכי, אבל בסופו של דבר "ושבו בנים לגבולם". היום זכינו למצב של "ושבו בנים לגבולם". לאט לאט נמחקת הדמעה מלחייה של רחל. הולך ומתגלה ה"יש שכר לפעולתך", אחרי הנשימה הארוכה של 2000 שנה. אמנם, גם עכשיו כשאנו בארצנו, יש עוד הרבה ללכת בדרך, אנו עדיין על אם הדרך. נמשיך הלאה לצעוד חמושים בכח האלוקי של רחל אמנו הגנוז בתוכנו. [ר' שלמה אבינר – "אשת חיל"]

§§§

חשבון פשוט יוכיח לנו כי יום זה – **<u>י"א בחשון</u>** – הוא תמיד היום ה-41 לשנה החדשה, כיוון שלחודש תשרי, יש תמיד 30 יום. נוסיף לכך 11 יום בחודש חשון – אזי, 41 יום, שהוא בגימטריא "**אם**". ולכן, יום פטירתה של רחל **אמ**נו הוא באמת יום ה-**אם** (ה-41) של השנה.
כל התקופה הזו – מראש השנה ועד י"א בחשון (41 יום, כאמור) – הוא רצף אחד והמשך של העבודה הרוחנית של ראש השנה. כך שיום האזכרה של רחל אמנו משלים את לידת השנה – ואמנם זה יום הולדתו של בנימין, בנה השניה של רחל, ושכתוצאה מכך, רחל השיבה את נשמתה לבוראה. [ר' יצחק גינזבורג]

"...עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל